

Toetsingsadvies
over het milieueffectrapport
Verbetering Lekdijk dijkvak
Beusichem-Culemborg

11 november 1997

804-122

ISBN 90-421-0255-1
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten
van de provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW.96.32053-6082027

uw brief
d.d. 11 juni 1997

ons kenmerk
U770-97\Sh\ma\804-121

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
Verbetering Lekdijk, dijkvak
Beusichem-Culemborg

doorkiesnummer
(030) 234 76 54

Utrecht,
11 november 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Verbetering van de Lekdijk, dijkvak Beusichem-Culemborg. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Prof.dr.ir. D. de Zeeuw
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Lekdijk, dijkvak Beusichem-Culemborg

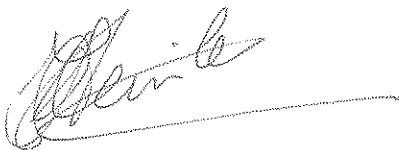
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Verbetering Lekdijk dijkvak Beusichem-Culemborg

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Verbetering Lekdijk dijkvak Beusichem-Culemborg,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor
de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Verbetering Lekdijk dijkvak Beusichem-Culemborg

de secretaris

ir. I.A. Steinhauer

de voorzitter

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 11 november 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Inleiding	1
1. Hoofdoordeel over het MER	2
2. Toelichting op het hoofdoordeel	2
3. Aanbevelingen voor de verdere besluitvorming	2
3.1 Erosiebestendigheid buitentaluds	2
3.2 Bijzondere constructies	3
3.3 Asverlegging	4
3.4 Onderhoudsstrook	4
3.5 MMA	5
3.6 Verkeer	5
4. Methodische opmerkingen	6
4.1 Visie	6
4.2 Alternatieven en varianten	6
4.3 Presentatie	6

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 juni 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 september 1997, waarin het bevoegd gezag de Commissie verzoekt het advies nog niet uit te brengen
- 1b. Brief van de initiatiefnemer d.d. 22 oktober 1997, waarin de Commissie wordt verzocht het MER inclusief de aanvulling te toetsen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 113 d.d. 18 juni 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

Inleiding

Het Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden heeft het voornemen om voor het dijktraject Beusichem-Culemborg een dijkverbeteringsplan^{1]} te ontwikkelen. Het dijktraject (hmp 1 – hmp 111 plus fort Everdingen) bevindt zich aan de linkeroever van de Lek. Het te verbeteren traject ligt in de gemeenten Buren en Culemborg en is circa 12 kilometer lang.

Per brief van 11 juni 1997^{2]} stelde het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland (coördinerend bevoegd gezag in deze procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.)) de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER). Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen 'de Commissie'.

Bij de toetsing van het MER heeft de Commissie op een aantal punten om nadere informatie gevraagd, omdat essentiële tekortkomingen werden geconstateerd. Per brief van 19 september 1997^{3]}, verzocht Gedeputeerde Staten van Gelderland de Commissie om het toetsingsadvies nog niet uit te brengen, in afwachting van deze nadere informatie die bij de toetsing betrokken moet worden.

Per brief van 22 oktober 1997^{4]} verzocht bevoegd gezag om het MER, inclusief de aanvulling, getiteld "Beantwoording vragen Commissie m.e.r." te toetsen. De Commissie adviseert de aanvulling te zijner tijd openbaar te maken door deze te voegen bij het te nemen besluit.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt om bij de besluitvorming het milieubelang een volwaardige plaats te geven, en daarbij op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER^{5]}, zoals vastgesteld in september 1996;
- op eventuele onjuistheden^{6]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{7]}.

Bijlage 2 bevat de tekst van de openbare bekendmaking. De belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3 van dit advies.

Conform artikel 7.26, lid 2 van de Wm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen over het MER in beschouwing genomen. Voor een lijst van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. De nadere informatie, noch de aanvulling is door het bevoegd gezag ter inzage gelegd. De inspraakreacties hebben dus alleen betrekking op het MER en niet op de nadere informatie en de aanvulling. Op 26 juni 1997 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

---

1 Volgens artikel 7 van de Wet op de Waterkering

2 Zie bijlage 1

3 Zie bijlage 1a

4 Zie bijlage 1b

5 Wm, artikel 7.23, lid 2

6 Wm, artikel 7.23, lid 2

7 Wm, artikel 7.10

1. HOOFDOPORDEEL OP HET MER

De Commissie is van mening dat het MER, inclusief de aanvulling, voldoende informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming.

2. TOELICHTING OP HET HOOFDOPORDEEL

In de aanvulling op het MER is een uitgebreider en meer onderbouwd meest milieuvriendelijk alternatief (mma) geformuleerd en is zichtbaar gemaakt welke informatie heeft geleid tot de keuze voor dit mma. De aanvulling heeft ook geleid tot het bijstellen van het voorkeursalternatief. Tevens is door de aanvulling duidelijk geworden dat de natuurontwikkelingsprojecten in de naastgelegen Beusichemsewaard, de Baarsemwaard en de Goilberdingerwaard procedureel en inhoudelijk gekoppeld zijn aan het dijkversterkingsproject. Speciewinning, rivierbedcompensatie en natuurontwikkeling in de uiterwaarden zijn hiermee geïntegreerd. De Commissie beschouwt dit als een positieve ontwikkeling.

In hoofdstuk 3 plaatst de Commissie nog een aantal kanttekeningen en geeft aanbevelingen voor de verdere besluitvorming.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

3.1 Erosiebestendigheid buitentaluds

Uit het MER blijkt dat 75% van het buitendijkse talud wordt vergraven en dat er over een grote lengte buitendijs aan de voet grondverbeteringen worden uitgevoerd⁸). Dit kan plaatselijk leiden tot enig verlies van de biotoop en van de daarin aanwezige bijzondere plantensoorten op en onder aan de dijk. In de aanvulling wordt de onderbouwing geleverd voor de vergraving. Er wordt aangetoond dat op 24 van de 35 plaatsen de dikte en samenstelling van de kleilaag op het buitentalud onvoldoende is en dat derhalve tot grondverbetering moet worden overgegaan. Deze beoordeling is volledig gericht op de erosiebestendigheid van de onderlaag. In plaats van het mede in beschouwing nemen van de kwaliteit van de grasmat ten aanzien van erosiebestendigheid en de ervaringen bij de recente hoge rivierafvoeren, is er in het algemeen verondersteld dat op steile taluds geen optimale grasmat aanwezig zal zijn. Tevens is voorbijgegaan aan de te verwachten verbeteringen van de erosiebestendigheid bij het voorgenomen natuurtechnisch beheer.

- De Commissie beveelt aan om in de verdere besluitvorming op trajecten waar de kleideklaag op grond van de gehanteerde criteria als matig is

---

⁸ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17

beoordeeld nader te bezien of de kwaliteit van het vegetatiedek, alsmede het minder stringent hanteren van de ontwerprichtlijnen voor de onderlaag, aanleiding geeft om af te zien van vergraving van het buitentalud. Dit geldt zeker voor die dijkstrekkingen waar de taluds geen steile gedeelten kennen.

3.2 Bijzondere constructies

Het MER hanteert als uitgangspunt om terughoudend om te gaan met bijzondere constructies. Echter, de varianten in grond zijn in het MER niet getoond en de gemaakte keuzes ten aanzien van bijzondere constructies (damwanden⁹) zijn niet onderbouwd. In de aanvulling worden de gemaakte keuzes nu ten dele onderbouwd, maar de getoonde dwarsprofielen in grond geven geen informatie over de stabiliteit van de huidige en toekomstige situatie. Evenmin is duidelijk gemaakt dat de varianten in grond werkelijk per situatie (uitgekiend) berekend zijn.

Veronderstellend dat dit wel het geval is geweest, is de Commissie van mening dat de gemaakte keuze voor de bijzondere constructie (stalen damwand/cement bentonietscherm) in 4 van de 6 gevallen voldoende is aangetoond. Over de andere 2 gevallen heeft de Commissie de volgende opmerkingen.

Bij *Hmp 5.65 Binnendijks gelegen wiel* is een reële variant in grond naar voren gekomen. De Commissie beschouwt het als een gemiste kans dat de oplossing in grond ter plaatse van de binnendijkse kolk niet is uitgewerkt in het mma om twee redenen. De oplossing door middel van het stabiliteitsscherm conserveert ogenschijnlijk de in de laatste jaren gegroeide situatie. De vraag is echter of het stabiliteitsscherm de voor de huidige biotoop vereiste kwelstroom niet zal verstoren. Daarnaast wordt door de planoplossing ook het cultuur- historisch gegeven (dijk buiten het wiel omgelegd) door het rechte trekken van het tracé verzwakt. De kolk blijft weliswaar tegen de dijk liggen, maar de boogstraal van de dijk rond de kolk wordt afgezwakt, waardoor de herkenbaarheid van de kolk/dijk relatie afneemt.

Bij *Hmp 46.4: stalen damwand in binnentalud* is niet duidelijk geworden hoe het beoordelingsprofiel voor het beoordelen van de huidige situatie is bepaald, waardoor de noodzaak van het dempen/versterken van de kelder niet is aangetoond. Voor het geval dat het beoordelingsprofiel conform de richtlijnen van de TAW is uitgekiend, zijn de voor- en nadelen van het versterken van de keldervloer versus het piping-scherm niet uitgewerkt. Hierdoor blijft de gemaakte keuze arbitrair.

- De Commissie constateert dat de gemaakte keuze voor bijzondere constructies in 2 gevallen niet overtuigend is beargumenteerd. Zij adviseert om bij het plan deze argumentatie alsnog te leveren, dan wel een oplossing in grond, c.q. het handhaven van de huidige situatie in het voorkeursalternatief op te nemen.

---

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2

3.3 Asverlegging

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan bevat een aanzienlijke lengte (meer dan 2,5 km) waarbij een buitenwaartse asverschuiving optreedt. In de aanvulling is een aantal varianten voor de trajecten Hmp 17-20, 31,5-33 en 55-58 getoond, waarbij de as van de dijk kan worden gehandhaafd.

In de richtlijnen (pagina 6) is reeds aangegeven dat het voor de hand ligt primair de mogelijkheden van versterking aan de hiel van de binnenzijde van de dijk te verkennen. Het bestaande, gezette en goed beproefde dijklichaam kan dan ongemoeid worden gelaten. Mede gelet op deze indicatie is de Commissie van mening dat in al deze gevallen de variant zonder asverschuiving een reële optie is, en wellicht uit een oogpunt van LNC-waarden verkiesbaar is. Het zoveel mogelijk handhaven van het historische tracé is immers ook een LNC-doel.

- De Commissie adviseert de varianten zonder asverlegging voor de trajecten HMP 17-20, 31,5-33 en 55-58 onderdeel te laten zijn van het mma en in het plan te motiveren waarom dit al dan niet deel uitmaakt van het voorkeursalternatief.

3.4 Onderhoudsstrook

Uit het ontwerp-dijkverbeteringsplan blijkt dat over grote delen binnen- en buitendijks een vier meter brede onderhoudsstrook wordt gerealiseerd. De noodzaak tot aanleg van deze onderhoudsstrook wordt in de aanvulling als volgt gemotiveerd: 'uit oogpunt van veiligheid en duurzaamheid is het gewenst dat de waterkering als beheerselement efficiënt en met gangbaar materieel kan worden onderhouden'. Op enkele plaatsen wordt afgezien van de onderhoudsstrook, onder andere vanwege LNC-waarden. De Commissie constateert dat het landschappelijk effect van deze stroken in het MER en de aanvulling niet of nauwelijks aan de orde is gesteld. Indien onderhoudsstroken aan weerszijden van het dijklichaam achterwege blijven (ook al zijn er tijdelijk tijdens de uitvoering van de dijkversterking ter plaatse werkstroken aanwezig geweest) dan komt naastgelegen grondgebruik/natuur dichterbij de dijk aan te liggen, waardoor het dijklichaam als geheel smaller ervaren zal worden. Dit beschouwt de Commissie in het algemeen als landschappelijk gunstig. Het afwisselend wel/niet toepassen van onderhoudsstroken doet afbreuk aan de continuïteit van de dijk.

- Aangezien er bij de buitendijkse onderhoudsstroken op de trajecten Hmp 37,5-41, 49,1-54.9 ook nog beplanting en/of natuurwaarden in het geding zijn, adviseert de Commissie in het mma (en mogelijk in het voorkeursalternatief) af te zien van de genoemde stroken, waarmee buitendijks over het gehele traject de onderhoudsstrook kan komen te vervallen.

3.5 MMA

Het mma zoals beschreven in het MER werd door de Commissie als erg mager beoordeeld. De Commissie heeft een aantal suggesties gedaan voor een substantiële 'uitbreiding' van het mma. In de aanvulling op het MER is een nieuw mma ontwikkeld waarvan een aantal elementen in het voorkeursalternatief is opgenomen:

- . er wordt op een beperkte lengte geen vergraving van buitentaluds meer voorzien in het voorkeursalternatief;
  - . er is nu duidelijke informatie op tafel gekomen over het in depot zetten van de top laag bij vergraving van de taluds;
  - . op plekken waar bijzondere constructies zijn voorzien wordt in twee situaties cement-bentoniet toegepast in plaats van een damwand;
  - . in het voorkeursalternatief vervalt een klein stuk van de buitendijkse onderhoudsstrook;
  - . via een aantal aanvullingen in het mma kan in de verdere besluitvorming rekening worden gehouden met enige milieuwinst als gevolg van verdiepte kleiingraving en steilere taluds
- De Commissie is van mening dat nog een aantal kansen op milieuwinst is blijven liggen en adviseert derhalve om de in paragraaf 3.1 tot en met 3.4 gedane aanbevelingen voor de verdere besluitvorming uit te werken.

3.6 Verkeer

De in de vastgestelde richtlijnen meegegeven overweging om in samenhang met het dijkverbeteringsplan een verkeersplan te ontwikkelen is niet uitgewerkt. Wel geeft het MER aan dat in de toekomst verkeersproblemen te verwachten zijn.

- De Commissie beveelt aan om te bevorderen dat het opstellen van dit verkeersplan door de betrokken gemeentes wordt afgestemd met de dijkverbetering door het Polderdistrict.

4. METHODISCHE OPMERKINGEN

4.1 Visie

De Commissie constateert dat in paragraaf 2.3 van de vastgestelde richtlijnen uitgebreid wordt ingegaan op het ontwikkelen van een geïntegreerde visie, die ten grondslag moet liggen aan de te formuleren oplossingen voor knelpunten. Concreet werd gevraagd om een visie op 'integraal uitgekend ontwerpen'.

In het MER is deze gevraagde visie niet uitgewerkt. Varianten en alternatieven staan in eerste instantie los van de actuele situatie en worden vervolgens, afhankelijk van de lokale situatie, globaal ingepast. Het uitgekend ontwerpen is verwerkt in de optimalisaties. Of de oplossingen ook daadwerkelijk optimaal zijn, is moeilijk te achterhalen.

De Commissie is van mening dat het MER veel aan transparantie had kunnen winnen indien het afwegingsproces in beeld was gebracht door middel van één of meer algemene visies - gebaseerd op beredeneerde waterbouwkundige uitgangspunten en LNC-waarden - die vervolgens per sectie waren toegesneden op de aanwezige situatie. Dan zou duidelijker naar voren zijn gekomen welke keuzes er per sectie en op het niveau van de dijk als geheel mogelijk waren geweest.

4.2 Alternatieven en varianten

De varianten A en C worden bewerkt tot twee alternatieven, respectievelijk R en P. Deze alternatieven bestaan uit kettingen van varianten. Deze werkwijze wijkt af van eerdere MER'en, waar per sectie de beste oplossing werd gekozen en vervolgens een 'consistentie-toets' werd uitgevoerd om een te grote verbrokkeling van de werkzaamheden en van de dijk te voorkomen. De nieuwe werkwijze betekent een verbetering als de problematiek voor het hele dijktracé ongeveer gelijk is, maar dat is hier niet het geval. Uiteindelijk wordt toch per sectie voor de beste oplossing gekozen (zie figuur 4.2 en tabel 7.1/0.4) en worden per sectie de optimaliseringsmogelijkheden bekeken.

Uiteindelijk voegen de alternatieven R en P daarmee weinig toe en maken ze het betoog nodeloos ingewikkeld. In volgende MER'en verdient deze werkwijze derhalve geen navolging.

4.3 Presentatie

Alhoewel de 'artist impressions' een pluspunt zijn van dit MER, is de presentatie van het kaartmateriaal veelal te globaal en moeilijk toegankelijk om de projectnota/MER te toetsen. De Commissie heeft daarom bij de toetsing gebruik gemaakt van de kaarten die onderdeel zijn van het ontwerpplan. Dit plan is geen onderdeel van de projectnota/MER.

De Commissie acht het gewenst dat in de toekomst voor het opstellen van een MER gebruik wordt gemaakt van beter leesbare en informatieve kaarten, bij voorkeur schaal 1:10.000. Verder is het wenselijk dat er meer dan in dit MER gebruik wordt gemaakt van detailkaarten, bovenaanzichten en dwarsprofielen voor representatieve situaties en voor knelpunten, waaruit het verschil tussen de huidige en toekomstige situatie blijkt.

BIJLAGEN

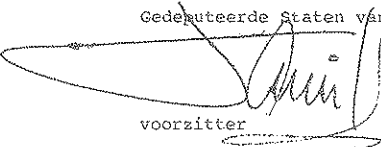

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Verbetering Lekdijk dijkvak Beusichem-Culemborg

(bijlagen 1 t/m 4)

Handwritten signature

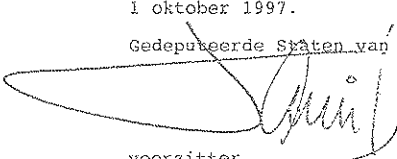
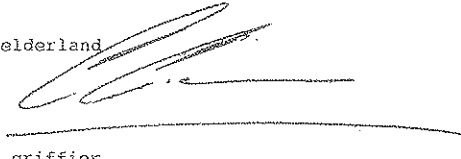
BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 juni 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoekadres Merkl 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6600 GX Arnhem
— Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	telefoon (026) 359 81 11 telefax (026) 359 84 80	Commissie voor de milieu-effectrapportage INGEKOMEN T 7 JUNI 1997
datum: 11 juni 1997	nummer: MW96.32053-6082027	nummer: 06b-97 onder: 001-53 aan: Hov/6c, Jans/btd/bds
onderwerp: Verzoek om advies over de projectnota/MER, ontwerp-dijkverbeteringsplan c.a. voor de Lekdijk, Beusichem-Culemborg-fort Everdingen		
<p>Hierbij sturen wij u de projectnota MER, het ontwerp-dijkverbeteringsplan en het geotechnisch onderzoek voor de verbetering van de Lekdijk, dijkvak Beusichem-Culemborg-fort Everdingen, hmp 1.0-114.0. De bekendmaking hiervan vindt plaats op 18 juni 1997 in enkele regionale en lokale kranten en de Staatscourant.</p> <p>Wij zullen de bij ons college ingezonden inspraakreacties en adviezen van de wettelijke adviseurs zo snel mogelijk toezenden met het verzoek deze bij uw advisering aan ons college te betrekken. Wij vragen u ons zo snel mogelijk, doch uiterlijk vóór 20 augustus 1997 advies over deze projectnota MER uit te brengen.</p>		
Gedeputeerde Staten van Gelderland		
 voorzitter	 griffier	
Bijlagen: - projectnota/MER, ontwerp-dijkverbeteringsplan, geotechnisch onderzoek en een afschrift bekendmaking		
coll.-j code: DM/M9703534		
Inlichtingen bij dhr. D. Brachten	doorkiesnr. 359 97 86	
verzonden: 16 JUNI 1997	Postbank 669762 ABN-AMRO Arnhem 65 50 26 463 BNG 's-Gravenhage 28 50 10 824	

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 september 1997 waarin het bevoegd gezag de Commissie verzoekt om het advies nog niet uit te brengen

Gedeputeerde Staten				provincie GELDERLAND	
		Bezoekadres Markt 11 Arnhem		Postadres Postbus 8090 6800 GX Arnhem	
		telefoon (026) 359 91 11 telefax 45 666 plgld iniefax (026) 359 94 80			
Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		 Commissie voor de milieu-effectrapportage			
		ingekomen: 24 SEP. 1997			
		nummer: 804 - 102			
		aangemaakt: Sk/Scupra/ma			
datum	nummer				
19 september 1997	MW96.32053				
onderwerp	Planning ten behoeve van het dijkverbeteringsplan Lekdijk				
<p>Bij brief van 4 juli 1997, nummer MW96.32053, hebben wij u bericht in te kunnen stemmen met een aanpassing van het planningschema ten behoeve van de Lekdijk. Het door het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden te nemen vaststellingsbesluit is naar aanleiding van deze aanpassing verschoven van 20 augustus 1997 naar 15 september 1997. De vergadering over het toetsingsadvies is daarbij vastgelegd op 1 oktober 1997.</p> <p>Op 12 augustus 1997 heeft de Commissie voor de m.e.r. aan de initiatiefnemer en het bevoegd gezag nog om nadere informatie gevraagd in de vorm van een zevental vragen.</p> <p>In verband met de vakantieperiode is in overleg met uw secretariaat de einddatum van de beantwoording van de vragen vastgelegd op 10 september 1997. De beantwoording heeft inmiddels plaatsgevonden.</p> <p>Met het oog op het vorenstaande is de vaststellingsdatum van het dijkverbeteringsplan Lekdijk door het polderdistrict verschoven van 15 september 1997 naar 13 oktober 1997.</p> <p>In verband daarmee ontvangen wij uw toetsingsadvies graag kort na 1 oktober 1997.</p>					
Gedeputeerde Staten van Gelderland					
					
voorzitter		griffier			
coll. -/j1 code: SP/M9705477					
Inlichtingen bij dhr. D. Brachten			doorkiesnr. 359 97 86		
verzonden		22 SEP. 1997		Postbank 869762 ABN-AMRO Arnhem 53 80 26 462 BNG 's-Gravenhage 26 50 35 824	

BIJLAGE 1b

WATERSCHAP

Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden

Wij hopen dat hiermee naar tevredenheid voldaan wordt aan het door de voorzitter gedane verzoek zoals bovenaangehaald, en zien het toetsingsadvies met belangstelling tegemoet. Het concept hiervan zal onderwerp zijn van een bespreking met de werkgroep dd. 6 november aanstaande. Hierbij zullen medewerkers van provincie en polderdistrict aanwezig zijn.

Hoogachtend,
de dijkstoel van Tieler- en Culemborgerwaarden,
de dijkgraaf,

J. A. de Jongh.

de secretaris,

hr. F.J.M. Walstock.

Bijlagen:

- Notitie "Beantwoording vragen Cie.-m.e.r., definitieve versie" dd. 22 oktober 1997 in 10-voud;
- Rapport "Natuurontwikkeling in de Goilberdingerwaard en de Baarsemwaard";
- Rapport "Natuur in de Beusichemse waard, integrale ontwikkelingsvisie en inrichtingsplan natuurontwikkelingsproject."

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 113 d.d. 18 juni 1997

BEKENDMAKING

Terinzagelegging en openbare zitting Dijkverbeteringsproject Lekdijk, traject Beusichem-Culemborg

Via deze bekendmaking willen wij u op de hoogte stellen van het voornemen tot dijkverbetering en de gelegenheid bieden hierop te reageren. Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres zullen worden verzonden. Gedeputeerde Staten van Gelderland vervullen die coördinerende rol. De besluitvorming over de verbetering van deze dijk gebeurt op basis van de Wet op de waterkering.

Voor de verbetering van de Lekdijk, dijkvak Beusichem-Culemborg en fort Everdingen, hmp 1-114 gelegen in de gemeenten Buren, Culemborg en Vianen heeft het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden de projectnota/ milieueffectrapport (MER), het ontwerp-dijkverbeteringsplan en een plan voor natuurontwikkeling, natuurcompensatie en landschappelijke inpassing ingediend. Tevens hebben het polderdistrict en Dalgromij aanvragen voor vergunningen e.d. Ingediend bij de betrokken overheden. Hierover nemen zij afzonderlijk besluiten.

Het gaat om de volgende vergunningsaanvragen met het oog op de uitvoering van de dijkverbetering:

- Melding Wet bodembescherming (Rijkswaterstaat);
- Wet verontreiniging oppervlaktewatervergunning voor het verwerken van secundaire grondstoffen en voor de opslag verontreinigde grond (Rijkswaterstaat);
- Vergunning Rivierenwet (Rijkswaterstaat);
- Vergunning Wet milieubeheer ten behoeve van opslag van verontreinigde specie (provincie);
- Ontgrondingsvergunning ten behoeve van natuurontwikkelingsplan Goilberdingerwaard-Baarsemwaard en de Beusichemse waard (provincie);
- Verzoek om vrijstelling artikel 19 Wet ruimtelijke ordening (gemeenten Buren en Culemborg);
- Kapvergunning, rooien beplanting (gemeenten Buren, Culemborg en Vianen);
- Verzoek om herziening bestemmingsplan (gemeenten Buren en Culemborg);
- Sloopvergunning (gemeente Culemborg);
- Monumentenvergunning (gemeenten Culemborg en Vianen);
- Wijziging buitenakkoord Goilberdingerdijk, verzoek ontheffing keurbepalingen (Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden);
- Verlagen zomerkade buitenpolder Goilberdingen, verzoek ontheffing keurbepalingen (Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden);
- Ontheffing ingevolge artikel 144, 146, 148, 149, 150, 151, 153, 155, 157 van het Gelders Waterschapsreglement, zoals van toepassing verklaard in de overgangsbepalingen van het Reglement voor de Gelderse waterschappen (polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden).

Terinzagelegging

Het ontwerp-dijkverbeteringsplan inclusief het natuur-ontwikkelingsplan, de natuurcompensatie en landschappelijke inpassing en de bijbehorende projectnota/MER en de genoemde aanvragen liggen van 19 juni tot en met 16 juli 1997 ter inzage in:

- het kantoor van het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden, Kulpershof 4 te Geldermalsen, op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur;
- het kantoor van het hoogheemraadschap de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, Molenstraat 32 te Gorinchem, op werkdagen van 08.30 tot 17.00 uur;
- het gemeentehuis van Buren, Herenstraat 25 te Buren, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.30 uur;
- het gemeentehuis van Vianen, Voorstraat 30 te Vianen, op werkdagen van 08.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.30 uur;
- het gemeentehuis van Culemborg, Markt 1 te Culemborg, op werkdagen van 09.00 tot 12.30 uur;
- de leeszaal van het provinciehuis van Zuid Holland, Prinses Beatrixlaan 15 te Den Haag, op werkdagen van 09.00 tot 16.30 uur;
- de Bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 08.30 tot 16.30 uur.

Indien u niet in staat bent tijdens kantooruren de ter inzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u contact opnemen met het Projectbureau dijkverbetering van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer).

Schriftelijke zienswijzen

Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres worden verzonden. U kunt tot en met 16 juli 1997 op een of meer van de hiervoor genoemde onderdelen schriftelijk reageren bij:

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Projectbureau dijkverbetering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Graag onder vermelding van nummer MW96.32053. Wij verzoeken u bovendien bovenaan de brief aan te geven op welk onderdeel u reageert. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken op zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge zienswijze/openbare zitting

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt op 26 juni 1997 een openbare zitting georganiseerd in Zalencentrum Open Hof, Beethovenlaan 2 te Culemborg. Vertegenwoordigers van betrokken overheden zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. De zitting begint om 19.30 uur.

U wordt verzocht zoveel mogelijk gebruik te maken van deze zitting, wanneer u uw zienswijze uitsluitend mondeling wilt indienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over bovenvermeld dijkverbeteringsproject kun u zich wenden tot:

- het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden, de heer J. van der Meulen, tel. (0345) 588 588;
- de provincie Gelderland, Projectbureau dijkverbetering, de heer D. Brachten, tel. (026) 359 97 86.

Arnhem, 11 juni 1997 - nr. MW96.32053

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J. Kamminga - voorzitter
drs. C.P.A.G. Crasborn - griffier

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland (coördinerend bevoegd gezag) en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: goedkeuring dijkverbeteringsplan volgens de Wet op de Waterkering

Categorie Besluit m.e.r.: 12.1

Activiteit: dijkverbetering van het traject Beusichem-Culemborg (hmp 1 - hmp 111 plus Fort Everdingen) op de linkeroever van de Lek

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 3 juli 1996
richtlijnenadvies uitgebracht op: 30 augustus 1996
richtlijnen vastgesteld: 18 september 1996
kennisgeving MER: 18 juni 1997
aanvulling ontvangen : 22 oktober 1997
toetsingsadvies uitgebracht: 10 november 1997

Bijzonderheden: Bij de toetsing van het MER heeft de Commissie op een aantal punten om nadere informatie gevraagd, omdat de beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) en zijn milieugevolgen onvoldoende was.

Bevoegd gezag verzocht de Commissie het toetsingsadvies aan te houden om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen een aanvulling te maken. Het MER inclusief de aanvulling bevat voldoende informatie om het milieubelang volwaardig mee te wegen in de besluitvorming. De Commissie is van mening dat nog een aantal kansen op milieuwinst, die uit de aanvulling naar voren kwamen, is blijven liggen. Zij adviseert in de verdere besluitvorming ten aanzien van de vergraving van het buitentalud, bijzondere constructies, asverlegging en onderhoudsstrook deze kansen op milieuwinst alsnog te benutten.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G.J. Flórián
ing. D. Hamhuis
drs. J. Renes
prof.dr. P.H. Nienhuis
prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: ir. I.A. Steinhauer

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cic. m.e.r.
1.	970619	Omwonende Kleine Buitenom	Culemborg	970708
2.	970630	Rik Schutz & Marlies Hagers	Beusichem	970708
3.	970703	Stichting werkgroep voor natuurbe- houd en milieubeheer "noordwest- betuwe"	Culemborg	970708
4.	970701	Drs. Chr. Will	Everdingen	970716
5.	970709	W.H. Streef	Culemborg	970716
6.	970712	L. Meilink en A. Pols	Beusichem	970716
7.	970714	De Bree & Feikema, maatschap van bedrijfsjuristen	Zeist	970716
8.	970711	J.F. Barneveld	Culemborg	970716
9.	970714	Stichting Milieuwerkgroep Buren e.o.	Zoelmond	970716
10.	970715	Gerrit de Waal, Warga's Hoeve	Culemborg	970716
11.	970715	A.P. van Eck	Culemborg	970716
12.	970715	J.A. Koopman	Beusichem	970716
13.	970713	D.N. Trapman	Zoelmond	970716
14.	970712	A.M. Trapman-Wit	Zoelmond	970716
15.	970714	M.S.A. van der Gun	Culemborg	970717
16.	970716	Bewonerscomité Beusichemsedijk	Culemborg	970717
17.	970717	Stichting Milieuwerkgroep Buren e.o.	Beusichem	970718
18.	970713	M.G.A.M. van der Linden	Culemborg	970718
19.	970713	Stichting "Culemborgs Stadsgezicht"	Culemborg	970718
20.	970716	F.M. Hagens	Beusichem	970728
21.	970805	Verslag openbare hoorzitting	Culemborg	970814